

Filmas „Mūsų Olimpiada“ pradeda kelionę per lietuvių bendruomenes pasaulyje

Pirmasis dokumentinis filmas apie kas ketverius metus vykstančias Pasaulio lietuvių sporto žaidynes „Mūsų Olimpiada“ (rež. Rimvydas Čekavičius) pristatytas per Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos lyderių suvažiavimą Žemaitijoje. Premjera įvyko liepos 24 dieną Plungėje, o pirmoji peržiūra už Lietuvos ribų suplanuota jau rugsėjo 6 dieną Norvegijoje, Rugalando lietuvių bendrijos lietuvių namuose. Spalį filmas keliaus į Jungtinę Karalystę, o dėl tolesnių peržiūrų bendruomenės ir kitos diasporos organizacijos kviečiamos kreiptis į Lietuvos sporto muziejų ir PLB sporto komisiją.

Justina Mikeliūnaitė | Pasauliolietuvis.lt

Filme prisiminta 1938 metais Kaune vykusi pirmoji Lietuvos tautinė olimpiada, kurioje dalyvavo tuometinis šalies Prezidentas Antanas Smetona. Šis tarpukario renginys subūrė visą Lietuvą ir išeiviją – dalyvavo sportininkai iš JAV, Brazilijos, Latvijos, Anglijos ir tuomet okupuoto Vilniaus krašto. Vėliau, Lietuvoje pasikeitus santvarkai, tautinės olimpiados suorganizuoti nebepavyko.

Ji atkurta po 40 metų – Kanadoje gyvenusio Prano Bernecko iniciatyva ši sporto šventė vėl surengta 1978 metais, bet jau ne Lietuvoje, o Toronte. Joje sulaukta virš 1000 lietuvių iš viso pasaulio. Nepaisydama geležinės uždangos, išeivija siekė į žaidynes pritraukti ir sportininkus iš Lietuvos. Ir jai pavyko – žaidynės tapo galimybe susitikti likimo išskirtiems giminaičiams, draugams, o sportas buvo tik pretekstas.

Žaidynės tapo ryšio su Tėvyne švente

Nuo 1991 metų Pasaulio lietuvių žaidynės grįžo į Lietuvą. Kaip sakoma filme, tos žaidynės buvo ypatingos, nes tai buvo pirmasis didžiulis Lietuvos ir išeivijos susijungimas. Lietuviai dešimtmečius nebuvo matę išeivių, o šie niekada nebuvo matę Lietuvos. Tad žaidynės tapo ryšio su Tėvyne švente.

Nuo 1991-ųjų žaidynės vyksta kas ketverius metus vis kitame mieste. Pernai jos surengtos Palangoje, kitos suplanuotos Jonavoje 2029 m.

„Į sporto žaidynes kaskart suvažiuoja tūkstančiai lietuvių, daugumai kurių šis renginys šis renginys reiškia ne tik sportą, bet ir ietuvybę, bendrystę, šaknis. Taip kaip ir Pasaulio lietuvių dainų šventės, atskleidžiančios stiprybę, kuri kyla iš viso pasaulio lietuvių vienybės“, – emocinį žaidynių svorį pabrėžia šio filmo idėjos autorius, buvęs PLB Sporto komisijos pirmininkas ir šiuo metu aktyvus komisijos narys Laurynas R. Misevičius.

Jis prisimena, kad 2018-aisiais Sporto komisijai sugrįžus į PLB šeimą, kiekvieno stambesnio pasaulio lietuvių sąskrydžio dalimi tapo kokia nors sportinė veikla. Viso to kulminacija – kas ketverius metus rengiamos Pasaulinės lietuvių sporto žaidynės.

Filmas Mūsų olimpiada

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS
1978 – 2018
Lietuvos Sporto Muziejus

ETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS
1978 - 2025

Filmo „Mūsų Olimpiada“ premjera | Organizatorių nuotr.

Filmas užbaigtas per rekordiškai trumpą laiką

Vienas didžiausių ir svarbiausių Sporto komisijos pasiekimų – ne tik kaskart vis didesnis dalyvių ir šalių skaičius, bet ir šiai pasaulio lietuvių sporto olimpiadai gautas valstybinis finansavimas, 2025 metais įtvirtintas priėmus LR Sporto įstatymo pataisą.

„Jaučiuosi užvertęs vieną svarbiausių savo visuomeninio gyvenimo puslapių, o ekranizuotos Pasaulio lietuvių sporto žaidynių istorijos dabar toliau keliaus po išeivijos bendruomenes“,– apibendrina L.R. Misevičius.

JAV virš trijų dešimtmečių pragyvenęs lietuvis 15 metų vadovavo stambiausiai išeivijoje Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio lavinimo ir sporto sąjungai (ŠALFASS), nuo 2024 metų yra šios organizacijos garbės narys ir nuo 2005 metų atstovauja organizacijai Pasaulio lietuvių sporto žaidynių organizaciniame komitete. 20 metų patirtis organizuojant „išeivijos olimpiadas“ su Lietuvos sporto institucijomis, valstybinėmis įstaigomis ir PLB kraštų bendruomenėmis Laurynui pasufleravo daug unikalių idėjų, kurias Sporto komisijos narys nutarė įamžinti dokumentiniame filme. Teko gerokai pasukti galvą, ieškant būsimai kino juostai tinkamo režisieriaus, taip pat ir deramo finansavimo. Pradžioje bendradarbiauta su JAV lietuviu, filmų kūrėju Arvydu Reneckiu, paskui PLSŽ istorijos ekranizavimo darbus perėmė jau šviesios atminties režisierius Arvydas Barysas iš Kauno, visgi projektą įgyvendino bene geriausiai Lietuvoje žinomas sportinės tematikos dokumentikos kūrėjas Rimvydas Čekavičius su savo komanda, per rekordiškai trumpą laiką užbaigę „Mūsų olimpiadą“.

„Atvirai tariant, net slapčiausiose svajonėse nesitikėjau, kad Rimvydas sugebės taip puikiai perteikti Pasaulio lietuvių sporto žaidynių dvasią, išeivijos lietuvių vaidmenį per sportą telkiant mūsų tautos diasporą plačiajame pasaulyje“, – džiaugiasi Laurynas R. Misevičius.

Mes visi čempionai

Pasak filmo režisieriaus R. Čekavičiaus, geriausiai pasaulio lietuvių sporto žaidynių dvasią atspindi jau legendinė tapusi PLB pirmininkės Dalios Henke frazė: „Mes visi čempionai, aliooo!“. O netikėtai gavus pasiūlymą per gan trumpą laiką sukurti filmą apie žaidynes, puikiai pavyko ne tik įamžinti pasaulio lietuvių sporto istoriją, bet ir atskleisti dalyvių emocijas, renginio mąstą ir reikšmę.

„Man tikrai didelė garbė prisidėti prie mūsų sporto istorijos įamžinimo. Noriu tikėti, kad bent maža dalele prisidėsime ir prie lietuvybės stiprinimo!“ – sako R. Čekavičius.

Pirmieji filmo žiūrovai – lietuvių bendruomenių ir jaunimo sąjungų skirtingose šalyse pirmininkai, PLB valdyba ir komisijų nariai, ŠMSM viceministras Giedrius Grybauskas, Plungės meras Audrius Klišonis, miesto tarybos nariai ir kiti garbūs svečiai – premjerą įvertino ne tik griausmingais aplodismentais, bet ir emocingais šūksniais, jautriai dalinosi atgimusiais prisiminimais.

Ragina kreiptis dėl peržiūrų savo šalyje

„Sportas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veikloje užima strateginę vietą. Tai nėra tik fizinis aktyvumas – tai viena stipriausių priemonių, padedanti puoselėti lietuvių kalbą, išlaikyti tautinį identitetą, vienyti diasporą ir stiprinti emocinį ryšį su tėvyne. Pasaulio lietuvių sporto žaidynės kas ketverius metus pritraukia tūkstančius lietuvių kilmės mėgėjų sportininkų iš viso pasaulio“, – atkreipia dėmesį PLB Sporto ir fizinio aktyvumo komisijos pirmininkė Ineta Grigaliūnaitė-Quinn ir džiaugiasi, kad komisija jaučia augantį susidomėjimą ir jau sulaukia bendruomenių ir kitų išeivijos organizacijų užklausų dėl galimybės surengti filmo peržiūrą ir suburti lietuvius savo šalyse.

Filmas kurtas drauge su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir bendruomenėse bus rodomas NEMOKAMAI. Norintiems surengti peržiūrą savo organizacijoje, tereikia parašyti prašymą dėl leidimo rodyti filmą (nurodant datą, vietą, atsakingą asmenį) Kaune įsikūrusio Lietuvos sporto muziejaus direktorės Ilonos Petrokienės el. paštu (*direktorius@lietuvossportomuziejus.lt*), adresuoti ŠMSM/Lietuvos sporto muziejui, laiško kopiją (cc) pridedant I. Grigaliūnaitei-Quinn ir L. R. Misevičiui.

Jei bendruomenės pageidautų, kad filmo peržiūroje dalyvautų režisierius Rimvydas Čekavičius, filmo idėjos autorius Laurynas R. Misevičius ar PLB Sporto komisijos pirmininkė Ineta Grigaliūnaitė-Quinn ir papasakotų apie kūrybinį procesą, reikia tartis asmeniškai.

Filmas dar šiemet keliaus pas lietuvius į 6 šalis

Visa ši komanda spalio 24 dieną Britanijos lietuvių sporto asociacijos kvietimu dalyvaus filmo pristatyme Jungtinėje Karalystėje per BLSA kasmetines sporto žaidynes. Būtent Didžiosios Britanijos lietuviai pernai Palangoje surengtose

Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse ne tik gausiausiai dalyvavo, bet ir parsivežė daugiausia medalių.

Dar šiais metais dokumentinio filmo peržiūros laukia lietuviai ne tik skirtinguose Lietuvos miestuose, bet ir Norvegijoje, Šveicarijoje, JAV, Kanadoje, Argentinoje ir Australijoje. Ši filmo kelionė po pasaulį ne tik supažindins pasaulio lietuvius su žaidynių istorija ir svarba, pažadins dalyvavusių žaidynėse prisiminimus ir emocijas, bet ir taps puikia proga po įvairias šalis pasklidusiems tautiečiams susiburti, pabendrauti, dalintis prisiminimais, idėjomis ir kurti kartu.

Jei norėtumėte, kad „Mūsų Olimpiada“ atkeliautų ir į jūsų bendruomenę, lituanistinę mokyklą, sporto asociaciją ar kitą organizaciją, pats laikas rezervuoti datą ir pradėti planuoti susibūrimą prie ekrano.

Projektas „Pasaulio Lietuva.“

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį prašome nekeisti straipsnio pavadinimo, nurodyti informacijos šaltinį, autorių ir projekto pavadinimą.